

ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO „ROMUVOS“ GIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių „Romuvos“ gimnazijos (toliau – Gimnazijos) švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, patvirtintu 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281 (aktuali redakcija – 2022-06-30), Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, patvirtintu 2007 m. birželio 28 d. Nr. X-1238 (aktuali redakcija – 2021-01-01), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 (aktuali redakcija – 2021-09-01), Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (aktuali redakcija – 2020-08-04), Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228, Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663 (aktuali redakcija – 2020-08-04), bendraisiais ugdymo planais ir Gimnazijoje galiojančiomis tvarkomis.

2. Šis Aprašas reglamentuoja Gimnazijos darbuotojų – mokytojų, klases auklėtojų, pagalbos mokiniui specialistų, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, gimnazijos vadovybės – veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžiančių didinti ugdymo(si) veiksmingumą.

3. Aprašas nustato mokinių teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.

4. **Švietimo pagalbos tikslas** – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui.

5. Švietimo pagalbos uždaviniai:

5.1. užtikrinti mokinių saugumą gimnazijoje;
5.2. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);
5.3. tobulinti ugdymo(si) procesus, kad mokymosi sunkumų turintys mokiniai įgytų reikiamų žinių ir įgūdžių;

5.4. bendradarbiaujant su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), išsiaiškinti ir pagal galimybes šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali tinkamai dalyvauti ugdymo(si) procese ir / arba vengia tai daryti;

5.5. padėti mokiniams adaptuotis gimnazijoje ar naujoje ugdymo pakopoje;

5.6. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo(si) programą pagal savo gebėjimus ir planuoti tolesnį mokymąsi;

5.7. teikti reikalingą pedagoginę, psichologinę, socialinę-pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą;

5.8. užtikrinti nuoseklų ir nepertraukiamą ugdymą(si) mokiniams, kurie pamokas praleidžia ir jas teisina dėl svarbių priežasčių.

6. Švietimo pagalbos teikimo principai:

6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumumas – pagalba teikiama visiems gimnazijos mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos

pagalbos mokiniui teikimo formomis;

6.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės ir kitų institucijų dalyvavimas;

6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemines sritis;

6.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimamais sprendimais.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS STEBĖSENA

7. Gimnazijos vadovybė nuolat stebi, analizuoja, vertina specialistų, klasės auklėtojų teikiamą informaciją apie Gimnazijoje organizuojamą švietimo pagalbos veiksmingumą, rengia ir atnaujina švietimo pagalbą reglamentuojančius dokumentus. Esant poreikiui, inicijuoja pokyčius, vykdo prevencinių programų priežiūrą.

8. Mokinių socialinių kompetencijų ir ugdymo karjerai pedagogas atlieka mokinių bendrųjų-socialinių kompetencijų apanko pildymo patikrinimą, rengia ir vykdo apklausas gimnazijoje ugdymo karjerai klausimais, atsižvelgdamas į mokinių ir tėvų (globėjų, rūpintojų) poreikius, nuolat atnaujina teikiamą informaciją ugdymo karjerai klausimais.

9. Psichologas organizuoja apklausas apie mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų santykius, mikroklimatą gimnazijoje. Analizuoja gautus duomenis ir teikia išvadas, rekomendacijas gimnazijos vadovams.

10. Socialinis pedagogas organizuoja apklausas apie mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) socialines problemas gimnazijoje, analizuoja rezultatus ir teikia išvadas bei rekomendacijas gimnazijos vadovybei, įgyvendina smurto ir patyčių prevencijos, intervencijos programas, vykdymo tvarkų įgyvendinimo stebėseną.

11. Klasės auklėtojai stebi, vertina savo klasės mokinių pasiekimus, mokinių tarpusavio santykius, esant poreikiui – nukreipia mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) individualioms konsultacijoms su specialistais; įgyvendina prevencines programas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR BŪDAI

12. **Švietimo pagalbos gavėjai:** gimnazijos mokiniai ir mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai).

13. **Švietimo pagalbos teikėjai:** klasės auklėtojai, dalykų mokytojai, socialinis pedagogas, mokinių socialinių kompetencijų ir ugdymo karjerai pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas, sveikatos priežiūros specialistas, Gimnazijos vadovybė.

14. **Švietimo pagalbos mokiniui formos:**

14.1. **Individualus darbas su mokiniais:**

14.1.1. turinčiais specialiujų ugdymosi poreikių;

14.1.2. mokomais namuose;

14.1.3. mokomais pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą (kilus mokymosi sunkumams);

14.1.4. pasižyminčiais aukštais mokymosi pasiekimais;

14.1.5. turinčiais žemus mokymosi pasiekimus;

14.1.6. konsultuojant studijų pasirinkimo, karjeros planavimo klausimais;

14.1.7. atvykusiais mokiniais, kurie yra baigę užsienio valstybės ar tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pagrindinio ugdymo programą, taip pat mokiniais, grįžusiais (atvykusiais) iš užsienio;

14.1.8. kilus individualioms problemoms.

14.2. **Darbas su klase ar grupe:**

14.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;

14.2.2. konsultacijos;

- 14.2.3. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;
- 14.2.4. informacijos sklaida karjeros planavimo klausimais;
- 14.2.5. sveikatinimo veiklų vykdymas.
- 14.2.6. dalykinės konsultacijos (individualios, grupinės, trumpalaikės, ilgalaikės ir kt.)

14.3. Darbas su mokinio šeima (globėjais, rūpintojais):

- 14.3.1. pagalba sprendžiant problemas, kurios trukdo mokinio ugdymo(si) procesui;
- 14.3.2. pagalba renkantis būsimą profesiją;
- 14.3.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) ir Gimnazijos pozityvios bendradarbiavimo kultūros puoselėjimas.

14.4. Darbas su gimnazijos bendruomene:

- 14.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;
- 14.4.2. savivaldos aktyvinimas;

14.5. Darbas su socialiniais partneriais (Vaiko teisių apsaugos skyriumi, Šiaulių miesto ir rajono PPT, bendradarbiaujančiomis progimnazijomis ir aukštosiomis mokyklomis, kultūros įstaigomis, Šiaulių apskrities VPK, neformaliojo švietimo įstaigomis ir kt.), siekiant užtikrinti pagalbos gimnazijos bendruomenei veiksmingumą ir teikimą laiku.

15. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

15.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) siekiant padėti mokytis, geriau pažinti save, išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant pasirinkti profesiją;

15.2. ugdymo diferencijavimas ir individualizavimas, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabiems, tiek mokymosi sunkumų turintiems mokiniams;

15.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas, ugdant gebėjimus priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, skatinti sveikos gyvensenos įgūdžius;

15.4. pagalbos tinklo kūrimas, vykdomas siekiant užtikrinti kompleksiskai teikiamą pagalbą mokiniui.

15.5. Vaiko gerovės komisijos pagalba, rengiant individualų švietimo pagalbos planą mokiniui, šeimos ir gimnazijoje dirbančių specialistų bendradarbiavimas (esant poreikiui – ir socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS IDENTIFIKAVIMO IR TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

16. Dalykų mokytojai:

16.1. išsiaiškina mokinių poreikius, polinkius, tikslus, interesus, gabumus;

16.2. diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;

16.3. pritaiko dalykų bendrąsias programas specialiųjų ugdymo(si) poreikių mokinių ugdymui, atsižvelgdami į mokinio gebėjimus ir galias bei pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

16.4. teikia informaciją gimnazijos Vaiko gerovės komisijai apie mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi rezultatus ir bendrųjų ugdymo programų pritaikymą;

16.5. integruoja mokymosi pagalbą į ugdymo procesą, pritaiko mokymo(si) priemones, metodus, užduotis, vertinimą ir kt.;

16.6. teikia individualią pagalbą per pamoką;

16.7. teikia mokiniams, kurie dėl svarbių priežasčių praleido dalį pamokų, individualias, grupines, trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas pagal sudarytą konsultacinių valandų grafiką;

16.8. organizuoja papildomas konsultacijas 4 klasės mokiniams rengiantis brandos egzaminams, 2 klasės mokiniams – rengiantis PUPP, taip pat mokiniams, nepasiekusiems pagrindinio lygmens, ir 1 klasės mokiniams, kurių pusmečio dalyko įvertinimas vienu ar daugiau žemesnis nei aštuntos klasės metinis pažymys;

16.9. konsultuoja mokinius jiems susidarant individualų ugdymo(si) planą, renkantis brandos egzaminus;

16.10. siūlo mokomųjų dalykų pasirenkamuosius modulius, padedančius įtvirtinti žinias.

16.11. teikia pagalbą ruošiantis olimpiadoms ir konkursams, ;

16.12. mokinių pasiekimus vertina pagal Gimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtintą Gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą;

16.13. stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus (pastebi, kad mokiniui nesiseka įvykdyti bendrosiose programose numatytų konkretaus dalyko reikalavimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir kt.), informuoja klasės auklėtoją ir mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);

16.13.1. pastebėjęs mokinį, turintį **mokymosi sunkumų ar susirūpinimą keliantį jo elgesį**, apie tai informuoja klasės auklėtoją bei pildo „Google Drive“ bendrintą dokumentą **Papildomo dėmesio reikalaujančių mokinių lentelę** (toliau – Lentelė) (žr. 1 priedą). Mokytojas, pildantis Lentelę, įsipareigoja periodiškai tikrinti informaciją ir fiksuoti mokinio (ne)daromą pažangą.

16.13.2. Socialinis pedagogas ne rečiau kaip kartą per savaitę peržiūri informaciją, pateiktą Lentelėje, pasidalija nuoroda su mokytojais, dėstančiais minimam mokiniui. Taip kartu aiškinamasi, ar mokinys visose pamokose susiduria su sunkumais, bei stebima mokinio daroma pažanga, elgesys (žr. 2 priedą).

16.13.3. Socialinis pedagogas ne rečiau kaip kartą per savaitę informuoja V GK pirmininką apie informaciją, pateiktą Lentelėje (mokinius, pateikiamą mokytojų informaciją).

16.13.4. Gimnazijos V GK analizuoja pildomoje Lentelėje pateiktą mokytojų informaciją, aptaria veiksmus sprendžiant problemą, priima nutarimus dėl rekomenduojamų pagalbos teikimo būdų; papildomo mokinio įvertinimo, kurį atlieka dirbantys švietimo pagalbos specialistai.

16.13.5. Po papildomo mokinio elgesio įvertinimo gimnazijos V GK, dalyvaujant mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams), pedagogui, pateikusiam probleminę situaciją, priima sprendimą dėl švietimo pagalbos (socialinės pedagoginės ir (ar) psichologinės) teikimo.

17. Klasės auklėtojai:

17.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymu(si) ir branda;

17.2. siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus;

17.3. rūpinasi auklėtinių sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

17.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad prieš jį naudojamas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;

17.5. bendradarbiauja dalykų mokytojais, gimnazijos vadovybe, pagalbos mokiniui ir sveikatos priežiūros specialistais;

17.6. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie kylančias problemas;

17.7. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, adaptacijos, mokymosi ir kt. problemas;

17.8. informuoja gimnazijos V GK pirmininką apie pagalbos mokiniui reikalingumą.

18. Psichologas:

18.1. stiprina mokinių psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą;

18.2. skatina saugios ir palankios mokymuisi aplinkos kūrimą gimnazijoje;

18.3. bendradarbiauja su tėvais (globėjais, rūpintojais), klasių auklėtojais ir mokytojais, nustatydamas mokinio psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padeda jas spręsti;

18.4. konsultuoja mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) ugdymo(si) klausimais;

18.5. teikia pagalbą ištikus krizei;

18.6. gilina gimnazijos bendruomenės narių žinias apie mokinių problemas ir jų sprendimą.

19. Mokinių socialinių kompetencijų ir ugdymo karjerai pedagogas:

19.1. analizuoja 2, 4 klasių mokinių nuostatas dėl tolesnės karjeros (planavimą ir pasirinktą kryptį);

19.2. padeda mokiniams susidaryti individualius mokymosi planus;

19.3. užtikrina bendradarbiavimą su aukštosiomis mokyklomis, profesinėmis mokymo įstaigomis dėl mokinių tolesnio mokymosi bei organizuoja susitikimus su aukštųjų mokyklų ir kitų mokymo įstaigų atstovais;

19.4. konsultuoja ugdymo karjerai klausimais mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus.

20. **Sveikatos priežiūros specialistas** dirba bendradarbiaudamas su gimnazijos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros specialistais. Sveikatos priežiūros gimnazijoje paskirtis – saugoti ir stiprinti mokinių sveikatą, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais):

20.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kaupia metodinę-informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

20.2. teikia pagalbą mokiniams formuojant ir ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

20.3. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą ir palaikymą.

21. Socialinis pedagogas:

21.1. teikia socialinę pedagoginę pagalbą Gimnazijoje, kai neužtenka klasės auklėtojo ar mokytojo kompetencijos;

21.2. tarpininkauja ir padeda šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali dalyvauti privalomame švietime, lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;

21.3. bendradarbiauja su klasės auklėtojais, kitais specialistais, gimnazijos vadovybe sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų, ugdant mokinių socialinius įgūdžius;

21.4. teikia pagalbą tėvams (globėjams, rūpintojams) ugdant savo vaiką (padeda geriau suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

21.5. vykdo prevencinę veiklą siekiant užtikrinti mokiniui saugią ugdymosi aplinką bei asmeninių, socialinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymąsi, taikant tikslingas priemones ir būdus;

21.6. esant poreikiui, suteikia informaciją mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams) apie intervencines programas.

22. Vaiko gerovės komisija:

22.1. organizuoja ir koordinuoja saugios ir palankios vaiko ugdymui(si) aplinkos kūrimą, prevencinį darbą, mokymo(si) / ugdymo(si), švietimo ir kitos pagalbos teikimą mokiniams;

22.2. inicijuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, gavus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas;

22.3. kartu su mokinių socialinių kompetencijų ir ugdymo karjeros pedagogu pagal poreikį konsultuoja baigiamosios klasės mokinį, turintį specialiųjų ugdymosi poreikių, dėl jo tolesnio mokymosi (galias atitinkančios mokymosi programos parinkimo, mokymosi įstaigos parinkimo) ir pagal galimybes užtikrina sklandų mokinio perėjimą ir / ar pasirinkimą kitos mokymosi įstaigos.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Aprašo pakeitimus gali inicijuoti gimnazijos bendruomenė. Aprašo keitimai ir papildymai tvirtinami gimnazijos direktoriaus įsakymu.

24 Aprašas skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje.

PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKA

